

i Amts- eller Sognecommunerne overskrive vilige og fornuftige Grændser, maa søges i Valget af de Medlemmer, man betroer disse Sager. Jeg troer, at naar man vil være paa sin Post, naar disse Valg foreslaae, er det det rette Middel til at sætte Grændse for Ubilligheder; naar disse Valg blive foretagne med den fornødne Skjønsomhed, hvilket Vælgerne nok Tid efter anden ville lære, holder jeg mig overbevist om, at der ikke vil være det Mindste i Veien for at give de communale Autoriteter aldeles frie Hænder, i det Højeste med den Indskrænkning, at Regjeringen beholdt en deciderende Nødvendighed, naar der fra en eller anden Commune blev nedlagt en bestemt Protest imod en eller anden Foranstaltning. — Det, som jeg betragter som det Bedste ved Lovforslaget, er den Bestemmelse, at Endeel af Afgiften til Amtsrepartitionsfonden for Fremtiden skal udredes af Formue og Leilighed; thi Hartornet er efter min Betragtning en meget upaalidelig Maalestof for Afgifter. Den nye Matricul er efter min Mening meget mangelfuld. Uagtet den ikke er meget gammel, hvilket ogsaa dens Navn tyder paa, er der dog i de 40 Aar, der ere hengaaede, siden Forberne bleve tagerede og Grundlaget lagt for denne Matricul, unægtelig foregaaet saa bethdelige Forandringer i vor hele Agerdyrking, at vi efter min Mening ligesaa godt nu som i Aaret 1815 eller 18 kunne trænge til en ny Matricul, og jeg skulde derfor med den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Oppermann) meget ønske, at der snart kunde træffes Foranstaltning til noget Saadant. Foruden de Forandringer, der kunne være foregaaede ved Forbermonnet, ved de Strækningers Opdyrking osv., er der efter min Betragtning og den Erfaring, jeg har kunnet gjøre, den Hovedmangel ved den bestaaende Matricul, at der saa godt som intet Hensyn er taget til det skadelige Bands Indflydelse paa Agerbruget. Jeg har flere Steder haft Leilighed til at see, at Lødder, hvoraf den ene af Naturen var tør og den anden derimod trængte til ved Kunst eller paa en eller anden Maade at hjælpes af med Vandet, have været lige tagerede, naar Forbermonnet forøvrigt har været eens; men naar man nu har to Arealer, bestaaende af eet og samme Slags

Forbermon, hvoraf det ene af Naturen er tørt og det andet lider af skadeligt Vand, saa bliver der dog altid en bethdelig Forskiel paa disse to Arealers Skatteevne. Derfor man ikke vil stille sig af med det skadelige Vand, saa formindsker det i en væsentlig Grad Productionen, og stiller man sig af med det paa en eller anden Maade, f. Ex. ved Afsviining, saa er det forbundet med meget store Bekostninger, som altsaa maatte komme til Afdrag i saadanne Lødders Skatteevne. Det er derfor, som sagt, min Mening, at det er meget ønskeligt, at Noget af Afgiften til Amtsrepartitionsfonden for Fremtiden kunde blive lignet paa Formue og Leilighed. Det er baade af den ærede Minister og flere ærede Rigsdagsmænd udtalt, at man paa mange Steder i Communerne ikke bruger at ligne paa Formue og Leilighed, men udreder Alt efter Hartornet; men Grunden dertil turde vistnok ofte være den, som allerede er omtalt, at man ikke er istand til at besklatte Grundeierne paa Formue og Leilighed, undtagen i den Commune, hvor de boe. Det maa jo erkjendes, at det vilde være en ligefrem Daarskab af et Sogneforstanderskab i et Sogn, hvor der er een eller flere Eiendomme, som maastee kunne udgjøre $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{4}$ af Sognets Hartorn, om det vilde gaae hen og ligne en stor Deel af deres communale Afgifter paa Formue og Leilighed, naar de ikke kunde ramme Eieren af saadanne Eiendomme. Det vilde jo være det Samme for Communnens Beboeres Bedkommende som at frigive saadanne Eiendomme for at udrede en saa stor Deel af de communale Afgifter; men da der ved dette Forslag for en Deel vil blive raadet Bod paa denne Mangel, saa tør det vistnok være at vente, at Rigningen paa Formue og Leilighed nok vil finde Indgang paa de allerfleste Steder.

Hvad nu angaaer den Maade, der er foreslaaet til Rigningen af Skat paa Formue og Leilighed, saa kan jeg godt begribe, at det har været den ærede Forslagsstillers Mening fra det rene Skjønsmaal at komme noget nærmere til en fast Basis; men hvorvidt dette vil opnaaes ved Forslaget, forekommer mig rigtignok endeel tvivlsomt. Er det vanskeligt at ligne paa Formue og Leilighed efter Skjønsmaal,